

Hayata ilişkin üç önemli sacayağı var; rızk, bereket ve toplum. Osmanlı bu üç sacayağını öyle bir yorumlamış ve hayata geçirmiştir ki, bu konunun Osmanlı devleti üzerinden anlatılması oldukça yerinde olacaktır. Atalarımız gibi olmaz isek, hak ettiğimiz gibi idare edilmeye devam edeceğiz. Ya kendimizi düzeltmeli ya da mevcut yanlış durumumuza razı gelerek, "haksızlık karşısında susan" olmaya devam etmeliyiz.

Osmanlı Devleti "İşten artmaz dıştan artar" sözünün anlamını nüfusun artması ile nüfuz'un da artacağı şeklinde anlamış ve rızk endişesi ve bütçe açık verir korkusuyla kendi halkına ve tarihine ihanet örneği sergilememiştir. Millet olarak herkes devletin ve ülkenin imkânlarını ve haklarını eşit bir şekilde paylaşmıştır.

Adalet anlayışı oluşturulmalı

Osmanlı Devleti, hukukun üstünlüğüne inanan, gecikmeyen adalet anlayışına dayanan, İslam hukukunun hükümlerini esas alan bir İslam Devleti'dir. Osmanlı

Devleti, emek ve bilgi yoğun bir toplum yapısına ve gerçek para politikasına dayanan malî bir sisteme sahipti. Osmanlı Toplumu, hilafetin Yavuz Sultan Selim merhumla Osmanlı Devleti'ne geçmesiyle devletini tüm Müslümanların başı ve koruyucusu olan kutsal bir devlet kabul etmişti.

Toplum Allah'ın emanetidir

Osmanlı Devleti ise kanun ve uygulamalarında iktidarların geçici olduğunu ve halkının kendisine Allah'ın bir emaneti olduğunu benimsemiş, devletin değil milletin yani (insanın) kutsal olduğunu özümsemiş, halka hizmeti Hakk'a hizmet olarak kabul etmiştir. Osmanlı düşüncesi, kanun ve adalet karşısında herkesin eşit olduğuna inanmış padişah bile olsa adaletin üstünlüğünü gözetmiştir.

Paranın dolaşım hızı

Osmanlı Devleti, milletin dini ve devleti arasında Çin Seddi gibi aşılmaz kalın duvarlar örmemiştir. Aksine çok uluslu bir yapıya sahip Osmanlı, farklı dini cemaatleri, kültürel ve ekonomik etnik grupları asimile etmeden kaynaştırmış, çeşitliliği bir zenginlik olarak telakki etmiştir.

İş veren de Allah'tır, Aş veren de...

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Pazar, 19 Mayıs 2024 19:15 -

Bu yüzden Osmanlı Devleti, ülkede paranın dolaşım hızının çok düşük olmasına rağmen yabancı sermayeyi teşvik ve kullanım konusu üzerinde güçlük çekmemiştir. Zira "Servet nerede kazanılmışsa orada sarf edilmelidir." esasına içtenlikle inanan ve bağlı bulunan ecnebi esnaf ve Galata Bankerleri cizye ve haraç konusunda da vergi hususunda da tereddüt göstermemişlerdir.

İş veren de Allah'tır, aş veren de...

İnsanların ortak iradesiyle kurdukları ve idare ettikleri devlet, mecazîdir. Mutlak idare ve gerçek devlet sahibi Allah'tır. Mülkün ilk ve son sahibi, varlık âleminin yegâne maliki O'dur. O melik'tir. Saltanat ve hükümlanlık O'ndadır. Çünkü O, hâkimler hakimi'dir.

İktidar değneğinin bir ucu O'nun (kudret) elindedir. İndiren ve bindiren, ağlatan ve güldüren, öldüren ve diriltiren O'dur. Dilediğini fakir, dilediğini zengin, dilediğini zelim, dilediğini aziz kılan O'dur. Kâinatın gündemini tayin eden Halik-i Mutlak O'dur.

İş veren de O'dur aş veren de...

Her şey bir imtihan vesilesidir

Gerçek şu ki, beden ülkesinde yaratıcısına mutlak itaat ve teslimiyet esası üzerine devletini kuran bir kula Allah cihan devletini kurmayı da nasip ve müyesser kılar. İki cihanda da aziz eder. Bu sebeple 'bir insanın kisbeti, onun nisbetidir. Hizmet edene himmet edilir. Saymadan verene, saymadan verilir. Zira insana rızık gibi ilmi, saltanatı, hikmet ve nübüvveti ihsan eden Allah'tır. Veren el de O'dur alan el de O'dur. O'nun hikmetinden sual olunmaz. İnsana verilen her şey bir imtihan vesilesidir. Keykubad'a yardım eden Ertuğrul Gazi merhumun oğlu ve daha sonra Kayı Aşireti'nin reisi Kara Osman'ı Osman Bey yapıp başına Devlet Kuşu'nu konduran ve ne hikmettir ki, 700 sene sonra da olsa onu rahmet ve şükranla andıran O'dur. Yalnız, "Osmanlı bedel ister" denir ya gerçekten Osman Gazi merhum devlet olmanın bedelini Allah'ın dinine hizmet etmekle ödemiştir.

Kanaat anlayışı çok önemlidir

Osmanlı iktisadî sistemi İslamî hayat tarzı ile ilgilidir. Sistem içerisinde toplum çıkarını kendi çıkarından üstün tutan insan tipi önemli rol oynamıştır. Devletin yükünü, yaptığı işe vâkıf, ömrünü insana hizmete vakfetmiş kişilerce kurulan vakıf müesseseleri tarafından hafifletilmiştir. Öyle ki merkez camilerinin çıkışına konulan sadaka taşlarının oluklarına sabah namazından sonra bırakılan cemaate ait sadakaları, ihtiyaç sahiplerinin ihtiyaçları kadar alıp kalanını bir başka ihtiyaç sahibine bırakması Osmanlı toplumundaki kanaat anlayışının zirveye çıktığını göstermektedir.

Herkes rızkıyla doğar

Her çocuk gibi devletler de kendi rızıkları (bütçeleri ve gelirleri) ile doğar, gelişir, büyür ve tarih sahnesinden silinirler. Allah dağına göre kışı yaratır. Bu açıdan bir devletin bahtının açık olması, tahtının güçlü olması, ortak iradeyle iktidara getirdikleri idarecilerin idare ve iradesine bağlıdır. Nitekim (manevî anlamda) münkir kör Allah'a nasıl bakarsa Allah da ona öyle bakar... Sözü bir hakikati ifade etmektedir. Bir toplum Allah'a, O'nun dinine, kitabına, elçisine, vs. nasıl bakarsa, Allah da O topluma öyle bakar.

KAYNAK : <http://www.milligazete.com.tr/haber/isi-veren-de-allah-tir-asi-veren-de-183457.htm>